

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KOOPERATINIŲ BENDROVIŲ (KOOPERATYVŲ) ĮSTATYMO NR. I-164 3¹, 5, 10, 11,
14, 15, 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 16¹,
16² STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS**

2020 m. birželio 26 d. Nr. XIII-3201
Vilnius

1 straipsnis. 3¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3¹ straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Kooperatinės bendrovės (kooperatyvus) žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais) pripažįsta Vyriausybės įgaliota institucija pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro teikime pateiktą išvadą dėl pripažinimo ir įgalioja valstybės įmonę Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrą išduoti pažymėjimą. Teritorinė valstybinė mokesčių inspekcija ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro prašymu teikia šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytą informaciją. Pripažinimas suteikiamas ir pažymėjimas išduodamas dvejiems metams nuo pažymėjimo išdavimo dienos. Kooperatinė bendrovė (kooperatyvas) gali iš naujo siekti pripažinimo žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu) kitam dvejų metų pripažinimo laikotarpiui.“

2 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 5 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kooperatinės bendrovės įstatuose turi būti nurodyta:

- 1) kooperatinės bendrovės pavadinimas;
- 2) kooperatinės bendrovės buveinės keitimo tvarka;
- 3) kooperatinės bendrovės veiklos tikslai;
- 4) kooperatinės bendrovės veiklos laikotarpis, jei jis yra ribotas;

5) stojamojo mokesčio, minimalaus ir maksimalaus pajų dydžiai, stojamojo mokesčio ir pajinio įnašo, papildomų pajinių įnašų įmokėjimo, nepiniginio pajinio įnašo įvertinimo, atsiskaitymo su asmeniu, kurio narystė kooperatinėje bendrovėje pasibaigė, tvarka;

6) narystės kooperatinėje bendrovėje sąlygos, kooperatinės bendrovės narių teisės ir pareigos, kooperatinės bendrovės nario turimų balsų bendrovės narių susirinkime nustatymo taisyklės, disponavimo pajumi tvarka;

7) kooperatinės bendrovės valdymo, priežiūros ir kontrolės organai, jų kompetencija, rinkimo ir atšaukimo tvarka, reikalavimai stebėtojų tarybos nariui, stebėtojų tarybos pirmininkui, valdybos nariui, valdybos pirmininkui, administracijos vadovui, revizijos komisijos nariui (revizoriui);

8) priėmimo į kooperatinės bendrovės narius, išstojimo ir pašalinimo iš kooperatinės bendrovės narių sąlygos ir tvarka, kooperatinės bendrovės narių registravimo kooperatinės bendrovės narių registre tvarka;

9) kooperatinės bendrovės narių susirinkimo šaukimo ir balsavimo jame tvarka;

10) kooperatinės bendrovės bei jos narių prekių ir paslaugų apyvartos operacijų registravimo ir atlikimo tvarka, kooperatinės bendrovės metinės finansinės atskaitomybės sudarymo ir tvirtinimo tvarka;

11) pelno (nuostolio) paskirstymo ir tvirtinimo tvarka;

12) lėšų skolinimosi iš savo narių tvarka;

13) kooperatinės bendrovės turto ir teikiamų paslaugų naudojimo sąlygos ir tvarka.“

2. Pakeisti 5 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Kooperatinės bendrovės narių susirinkimo kompetencijos ir šaukimo tvarkos, kooperatinės bendrovės nario turimų balsų bendrovės narių susirinkime nustatymo taisyklių, administracijos vadovo skyrimo ir atšaukimo tvarkos ir jo kompetencijos, atsiskaitymo su asmeniu, kurio narystė kooperatinėje bendrovėje pasibaigė, tvarkos kooperatinės bendrovės įstatuose nurodyti nereikia, jeigu tai nesiskiria nuo šiame Įstatyme nustatytųjų ir apie tai nurodoma pačiuose įstatuose. Kooperatinės bendrovės įstatuose gali būti ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymams neprieštaraujančių nuostatų.“

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Su asmeniu, kurio narystė kooperatinėje bendrovėje pasibaigė dėl jo išstojimo, pašalinimo ar pajaus perleidimo kitam asmeniui, kooperatinė bendrovė turi atsiskaityti ne vėliau kaip per metus nuo bendrovės narių susirinkimo, patvirtinusio finansinių metų, kuriais pasibaigė šio asmens narystė kooperatinėje bendrovėje, atskaitomybę ir pelno (nuostolio) paskirstymą, dienos arba per kooperatinės bendrovės įstatuose nustatytą terminą, kuris negali būti ilgesnis kaip penkeri metai.“

2. Pakeisti 10 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Mirusio fizinio asmens kooperatinės bendrovės nario įpėdiniais, likviduoto arba reorganizuoto juridinio asmens kooperatinės bendrovės nario teisių perėmėjams, jeigu jie nėra kooperatinės bendrovės nariai ir per metus nuo šių teisių įgijimo nėra priimti į kooperatinės bendrovės narius jos įstatuose nustatyta tvarka, šio straipsnio 5 dalyje nurodytas už pajų įneštas pajinis įnašas grąžinamas, nariui priskirta turto dalis atlyginama, apyvartai proporcinga išmoka ir dividendas išmokami šiame straipsnyje ir kooperatinės bendrovės įstatuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

4 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) balsuojant turėti vieną balsą, nepaisant pajaus dydžio, arba kooperatinės bendrovės įstatuose gali būti nustatyta, kad nario turimų balsų skaičius nustatomas pagal jo dalyvavimą kooperatinės bendrovės veikloje (apyvartą), išskyrus kapitalo investicijas (pajinius įnašus), ir nustatyta tokio balsų skaičiavimo tvarka – vienam nariui gali būti skiriami ne daugiau kaip 5 balsai, tačiau ne daugiau kaip 20 procentų visų balsų, o kooperatinės bendrovės, kurios daugiau kaip pusę visų narių sudaro kooperatinės bendrovės, nariui – ne daugiau kaip 30 procentų visų balsų. Kai kooperatinės bendrovės, kurios daugiau kaip pusę visų narių sudaro kooperatinės bendrovės, įstatuose nustatyta, kad vienam nariui skiriama daugiau kaip 20 procentų visų balsų, įstatų nustatyta riba netaikoma ir kiekvieno kooperatinės bendrovės nario balsai proporcingai sumažinami, kad būtų skiriama ne daugiau kaip 20 procentų visų balsų, jei kooperatinę bendrovę sudarančių narių – kooperatinių bendrovių skaičius sumažėja iki pusės visų narių ar tampa dar mažesnis. Kooperatinės bendrovės narys turi teisę įstatuose nustatyta tvarka perleisti jam priklausančią balsavimo teisę kitam kooperatinės bendrovės nariui (narių atstovui) ar trečiajam asmeniui arba paskirti įgaliotinį, atstovausiantį jam narių susirinkime. Kooperatinės bendrovės įstatuose turi būti nustatytas didžiausias vieno įgaliotinio galimų atstovauti narių skaičius.“

5 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Grynasis pelnas skirstomas:

- 1) atsargos (rezerviniam) kapitalui papildyti;
- 2) apyvartai proporcingoms išmokoms mokėti;
- 3) dividendams mokėti.“

6 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Kooperatinės bendrovės organai yra narių susirinkimas, valdyba ir administracijos vadovas. Kooperatinėje bendrovėje gali būti sudaromas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba. Jeigu kooperatinėje bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, šiame Įstatyme nustatytos stebėtojų tarybos funkcijos kitų kooperatinės bendrovės organų kompetencijai nepriskiriamos.“

7 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) renka, atšaukia stebėtojų tarybos narius (kai ji sudaroma), valdybos narius ir jos pirmininką arba, kai valdyba nesudaroma, renka, atšaukia administracijos vadovą; taip pat renka, atšaukia revizijos komisijos narius ir jos pirmininką (revizorių) arba, kai revizijos komisija (revizorius) nesudaroma, tvirtina audito įmonę;“.

2. Pakeisti 16 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) tvirtina stebėtojų tarybos narių ir jos pirmininko, valdybos narių ir jos pirmininko, o tuo atveju, kai valdyba nesudaroma, – administracijos vadovo, taip pat revizijos komisijos (revizoriaus) darbo apmokėjimo tvarką;“.

8 straipsnis. Įstatymo papildymas 16¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 16¹ straipsniu:

„16¹ straipsnis. Stebėtojų tarybos sudarymas

1. Stebėtojų taryba yra kolegialus kooperatinės bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas. Stebėtojų tarybai vadovauja tarybos pirmininkas.

2. Stebėtojų tarybos narių skaičius nustatomas kooperatinės bendrovės įstatuose – turi būti ne mažiau kaip 3 ir ne daugiau kaip 15 stebėtojų tarybos narių.

3. Stebėtojų tarybą renka kooperatinės bendrovės narių susirinkimas.

4. Stebėtojų taryba renkama kooperatinės bendrovės įstatuose nustatytam, bet ne ilgesniam kaip 4 metų laikotarpiui. Stebėtojų taryba savo funkcijas atlieka kooperatinės bendrovės įstatuose nustatytą laiką arba tol, kol bus išrinkta nauja stebėtojų taryba, bet ne ilgiau kaip iki stebėtojų tarybos kadencijos pabaigos metais vykšančio eilinio kooperatinės bendrovės narių susirinkimo. Stebėtojų tarybos nario kadencijų skaičius neribojamas.

5. Stebėtojų taryba iš savo narių renka stebėtojų tarybos pirmininką.

6. Stebėtojų tarybos nariu negali būti:

- 1) kooperatinės bendrovės administracijos vadovas;
- 2) kooperatinės bendrovės valdybos narys;

3) auditorius ar audito įmonės darbuotojas, dalyvaujantis ir (ar) dalyvavęs tikrinant kooperatinės bendrovės ūkinę finansinę veiklą, nuo tikrinimo atlikimo nepraėjus dvejiems metams;

4) asmuo, kuris pagal teisės aktus neturi teisės eiti šių pareigų.

7. Daugiau kaip pusė stebėtojų tarybos narių turi būti nesusiję darbo santykiais su kooperatine bendrove.

8. Stebėtojų taryba ar jos nariai savo veiklą pradeda pasibaigus stebėtojų tarybą ar jos narius išrinkusiam kooperatinės bendrovės narių susirinkimui.

9. Kai kooperatinės bendrovės įstatai keičiami dėl stebėtojų tarybos sudarymo ar jos narių skaičiaus padidinimo, naujai išrinkti stebėtojų tarybos nariai savo veiklą gali pradėti tik nuo pakeistų įstatų įregistravimo dienos. Šiuo atveju sprendimo dėl kooperatinės bendrovės įstatų pakeitimo priėmimas ir naujų stebėtojų tarybos narių rinkimai gali vykti tame pačiame kooperatinės bendrovės narių susirinkime, jeigu tai numatyta susirinkimo darbotvarkėje.

10. Kooperatinės bendrovės narių susirinkimas gali atšaukti visą stebėtojų tarybą arba pavienius jos narius nesibaigus stebėtojų tarybos kadencijai.

11. Stebėtojų tarybos narys gali atsistatydinti iš pareigų kadencijai nesibaigus, apie tai ne vėliau kaip prieš 14 dienų raštu įspėjęs kooperatinę bendrovę.

12. Jeigu stebėtojų tarybos narys atšaukiamas, atsistatydina ar dėl kitų priežasčių nustoja eiti pareigas ir ne mažiau kaip 1/4 kooperatinės bendrovės narių prieštarauja pavienių stebėtojų tarybos narių rinkimui, stebėtojų taryba netenka įgaliojimų ir turi būti renkama visa stebėtojų taryba. Pavieniai stebėtojų tarybos nariai renkami tik iki veikiančios stebėtojų tarybos kadencijos pabaigos.“

9 straipsnis. Įstatymo papildymas 16² straipsniu

Papildyti Įstatymą 16² straipsniu:

„16² straipsnis. Stebėtojų tarybos kompetencija ir sprendimų priėmimas

1. Stebėtojų taryba:

1) svarsto kooperatinės bendrovės veiklos programą ir teikia siūlymus dėl jos, analizuoja ir vertina informaciją apie kooperatinės bendrovės veiklos programos įgyvendinimą, šią informaciją teikia kooperatinės bendrovės narių susirinkimui;

2) prižiūri valdybos ir administracijos vadovo veiklą;

3) pateikia kooperatinės bendrovės narių susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl metinės finansinės atskaitomybės, pelno paskirstymo ar nuostolio padengimo, apyvartai proporcingų išmokų, dividendų mokėjimo, taip pat valdybos ir administracijos vadovo veiklos;

4) teikia valdybai ir administracijos vadovui siūlymus atšaukti jų sprendimus, kurie prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams, kooperatinės bendrovės įstatams ar kooperatinės bendrovės narių susirinkimo sprendimams;

5) sprendžia kitus kooperatinės bendrovės įstatuose, kooperatinės bendrovės narių susirinkimo sprendimuose jos kompetencijai priskirtus kooperatinės bendrovės ir jos valdymo organų veiklos priežiūros klausimus.

2. Stebėtojų taryba neturi teisės šio Įstatymo ir kooperatinės bendrovės įstatuose jos kompetencijai priskirtų funkcijų pavesti ar perduoti atlikti kitiems kooperatinės bendrovės organams.

3. Stebėtojų taryba turi teisę gauti iš kooperatinės bendrovės valdybos ir administracijos vadovo su kooperatinės bendrovės veikla susijusius dokumentus, duomenis ir kitą informaciją.

4. Stebėtojų tarybos nariai privalo saugoti kooperatinės bendrovės komercines (gamybines) paslaptis, konfidencialią informaciją, kurias jie sužinojo būdami stebėtojų tarybos nariais.

5. Stebėtojų tarybos posėdžius šaukia stebėtojų tarybos pirmininkas. Stebėtojų tarybos posėdžiai taip pat gali būti šaukiami ne mažiau kaip 1/3 stebėtojų tarybos narių sprendimu.

6. Stebėtojų tarybos narys turi teisę duoti paprastos rašytinės formos įgaliojimą kitam tos kooperatinės bendrovės stebėtojų tarybos nariui atstovauti jam balsuojant kooperatinės bendrovės stebėtojų tarybos posėdyje, jeigu kooperatinės bendrovės įstatuose nenustatyta kitaip.

7. Stebėtojų tarybos nariai turi lygias teises. Balsavimo metu kiekvienas narys turi vieną balsą. Kai balsai „už“ ir „prieš“ pasiskirsto po lygiai, lemia stebėtojų tarybos pirmininko balsas.

8. Stebėtojų tarybos narys savo valią dėl balsuojamo sprendimo, su kurio projektu jis susipažinęs, gali pranešti balsuodamas raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis, jeigu užtikrinamas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti balsavusio asmens tapatybę.

9. Stebėtojų taryba gali priimti sprendimus ir jos posėdis laikomas įvykusi, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė stebėtojų tarybos narių. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytais būdais iš anksto balsavę stebėtojų tarybos nariai laikomi dalyvavusiais posėdyje. Stebėtojų tarybos sprendimas yra priimtas, kai už jį gauta daugiau balsų negu prieš, jeigu kooperatinės bendrovės įstatuose nenustatyta didesnė sprendimui priimti reikalinga balsų dauguma.

10. Stebėtojų tarybos posėdžiai turi būti protokoluojami.

11. Stebėtojų tarybos darbo tvarką nustato stebėtojų tarybos priimtas stebėtojų tarybos darbo reglamentas.“

10 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2020 m. lapkričio 1 d.

2. Šio įstatymo 2 ir 3 straipsniuose išdėstytos Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 5 ir 10 straipsnių nuostatos dėl atsiskaitymo su asmeniu, kurio narystė kooperatinėje bendrovėje pasibaigė, tvarkos ir terminų taikomos tik tiems asmenims, kurių narystė pasibaigė po šio įstatymo įsigaliojimo ir kooperatinėms bendrovėms po šio įstatymo įsigaliojimo teisės aktų nustatyta tvarka pakeitus ir įregistravus įstatus. Iki šio įstatymo įsigaliojimo ir kooperatinės bendrovės įstatų pakeitimo ir įregistravimo su asmeniu, kurio narystė kooperatinėje bendrovėje pasibaigė dėl jo išstojimo, pašalinimo iš kooperatinės bendrovės ar pajaus perleidimo kitam asmeniui, atsiskaitoma pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusias Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo ir kooperatinės bendrovės įstatų nuostatas.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija iki 2020 m. spalio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda